

Fericitul

în suferință

Adrian Gavriliuc

ION HADÂRCĂ

Tânărul condeier Adrian Gavriliuc (n. 16.09.1987), câștigător din 2006 al concursului Editurii „Prut Internațional” pentru autorii colecției de debut „La steaua”, vine dintr-un mediu tipic basarabean (or. Strășeni, Liceul „Basarabia”), păstrând nealterat un fond de trăire, simțire și aspirații spre sublim, propensiunea nativă spre cuvântul poetic, însăși vocația fiindu-i, în ultimă instanță, o emanație a timpului de renaștere națională sau, cum ar zice Lucian Blaga, „de revenire la matricea noastră stilistică”. Este copilul spiritual al acestor vremuri și nefiind singurul, este un exponent de seamă al unei generații dezinhibate, prin care părinții, profesorii, predecesorii își pot legitima și justifica existența.

Nu doresc să intru aici în divagații romantice – timpurile au fost eferescente, însă condițiile, mijloacele de formare a omului – destul de vitrege încă până acum. Astfel, urmărim surprize paradoxale, cu licee de elită și cu sate pustiite, cu licențiați eminenti și cu profesori bine intenționați, dar cu biblioteci, respectiv, cunoștințe, mult prea modeste; cu multă iubire de țară și cu un portativ limitat. Calea de ascensiune a tânărului nostru debutant este una previzibilă – prin cenacluri, concursuri către cenaclul „Julia Hasdeu” și paginile revistei *Clipa* până la o editură de prestigiu. Primii pași ai tânărului poet încă se simt balansând la interferența dintre arhaic și modern, dintre rusticitatea semiprovincială și urbanismul periferic, cu sinuozități (într-o fază inițială a discursului) care, de fapt, sunt programate în natura noastră semiobscură, precum și într-un mediu cultural-lingvistic accidentat.

Adrian Gavriliuc are simțul imaginii, gustul frazei poetice moderne, virulente și nonconformiste, stăpânește metafora și știe a construi o situație inedită, o stare poetică profund personală și pe deplin impresionantă. Implicit, îi lipsește (ca majorității poezilor basarabeni) dexteritatea limbajului românesc viu, dezinvolt și suculent în jonglerii stilistice, cu multiple substraturi idiomatice, butade ludice, sugestii și resurse absconse de înțelesuri, adică tot ceea ce reprezintă astăzi întregul arsenal al literaturii postmoderne în ceea ce are ea mai bun. În acest context, genericul cărții *Îngeri strangulați* denunță și complexele unei strangulări lingvistice sufocante. Cu toate acestea, Adrian Gavriliuc atacă și arde curajos etapele, asimi-

lează din mers curente și autori (Minulescu învecinându-se cu Stănescu și Bacovia, cu Cărtărescu). Mă întreb aici: ce anume – textul sau cartea – este certificatul de naștere al Poetului? Îclin să cred că, fie și cvasigenial, textul poate fi doar o întâmplare, cum s-a întâmplat nu arareori. Așadar, chiar și o întâmplare fericită se poate dezumfla dacă nu este rodul unei strategii temeinice și preludiul unei continuități echivalente unui destin. Numai Cartea în care se conturează un univers distinct, bine articulat, poate atesta apariția unei alte lumi, a unei alte geografii spirituale.

Ce cuprinde acest univers? Firește, iubirea, muzica, ploaia, despărțirea de copilărie („Racla copilăriei”), accelerarea maturizării cu șirul primelor deziluzii, care, ca în mitul lui Sisif, nu arată decât că viața începe! Tânărul poet are predilecție pentru nervul epic, smulgera faptului divers din cotidian, esențializarea efemerului prin înveșmântarea lui metaforică, de aici revine refuzul banalului, apetitul trăirii. Speculația sfâșierii estetice, inerentă la această fază, se poate transforma în canon, suprasaturație, și poate evolua spre discursul voit prozastic, ceea ce nu exclude ca stăpânirea faptului brut, tentația explorării aventurii existențiale să se manifeste în pânze epice, eseistice.

„Orice înger este teribil”, zice Rilke în cea dintâi dintre „Elegiile duineze”. Dacă vom parcurge mai atent diagrama acestui spirit în debut, vom sesiza aici nu doar mesajul dezinhibitor al exponentului unei generații care se vrea definitiv eliberată de tarele strangulării (lingvistice, socioeconomice, existențiale, în ultimă instanță), dar și expresia ideală, metagogică și antimetafizică (în sensul metafizicii nichitastănesciene) a acestei eliberări, care este chiar teribila „luptă cu îngerul”.

Poetul urmărește simplitatea gravă, decojirea esențelor („Știu: Dacă vrei să rupi un trandafir/rănește-ți palmele/Răbdare”). Numai astfel te poți iniția („pur și simplu/ești fericit/că mai poți/suferi”). Într-o ontologie teognoștică, de esență creștină, suferința înseamnă sfâșiere întru izbăvire, milă, compasiune, iar altfel spus: un permanent proces de inițiere prin asumarea condiției efemerului și lepădarea de teluric întru străluminare și, bineînțeles, desăvârșire a creației, precum spunea undeva același Lucian Blaga: „Numai creația răscumpără toate suferințele”!

Și astfel, prin efortul comun, se diminuează și cad de pe grumajii ființării noastre toate instrumentele de tortură și se amplifică eliberarea...